

UCHWAŁA NR LXXII/382/2022

RADY GMINY WIERZBICA

z dnia 16 grudnia 2022 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 1005, 1079 i 1561) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U z 2022 r. poz. 447, 1700 i 2140) uchwała się:

Rada Gminy Wierzbica uchwała co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wierzbica.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 roku.

Przewodniczący
Rady Gminy
Karol Lech

UZASADNIENIE

Zadaniem własnym gminy, określonym w art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.Dz.U.2022r. poz. 447) jest opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania rodziny.

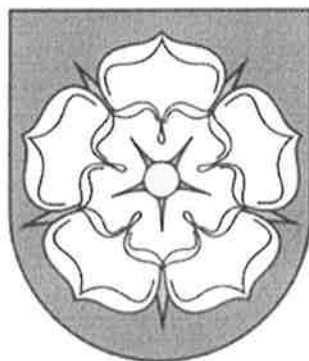
Niniejszy program jest kontynuacją działań na rzecz wspierania rodziny realizowanych w Gminie Wierzbica od 2012 r. w którym zaczęły obowiązywać nowe przepisy w oparciu o w/w ustawę.

Zadaniem programu wspierania rodziny jest zapobieganie dysfunkcji rodziny poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodziców, dzieci i młodzież w taki sposób, aby była w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny, poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz przywrócenie im zdolności do wypełniania tych funkcji opiekuńczo-wychowawczych w sytuacjach, gdzie dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Aby skutecznie realizować powyższe zadania konieczne jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez fachowego dla nich wsparcia i pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska ich degradacji i może skutkować różnorodnymi niepożądanymi konsekwencjami. Ważne jest by pomoc specjalistyczna (psychologiczna, socjalna, prawna) mogła być dla rodzin ubogich bezpłatna. W pierwszej kolejności rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzania się ze swoimi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymulować aktywność własną, wyzwalać potencjał i pozwalać na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna przede wszystkim być nakierowana na wsparcie dziecka w rodzinie i w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu instytucji działających na rzecz rodziny i dziecka.

Dotychczas obowiązujący Program Wspierania Rodziny przyjęty uchwałą Rady Gminy Wierzbica Nr XVIII/109/2019 z dnia 13 grudnia 2019r utraci moc obowiązującą z dniem 31.12.2022r.

W związku z powyższym przyjęcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 w Gminie Wierzbica jest w pełni uzasadnione.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2023-2025 DLA GMINY WIERZBICA

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą ze sobą wiele skutków pozytywnych, ale niestety również i negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodziny. Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wypadki losowe to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. **Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny.** Główną zasadą powinna być **zasada pomocniczości**. Działania przyniosą najlepszy efekt, gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadre, winna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne jak i zastępcze. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót do rodziny biologicznej.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gmina stanowi najważniejszy i podstawowy element systemu pomocowego.

Profilaktyka, diagnoza i wszechstronna pomoc rodzinie w kryzysie to zadania priorytetowe. W sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną konieczne jest niezwłoczne stworzenie

warunków do jak najszybszego umożliwienia powrotu dziecka do rodziców.

W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego, lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, Sąd, Policja).

Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 opracowanego w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U.2022.447).

Rok 2020 nieoczekiwane przyniósł nowe troski, obowiązki i wyzwania. Ogłoszona pandemia COVID-19 wpłynęła znacząco na funkcjonowanie placówek, jak i organizację służb oraz funkcjonowanie wielu rodzin już znajdujących się w kryzysie lub tych, które w wyniku pandemii popadły w kryzys. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem, bez względu na występujące okoliczności. Kontakt z klientem pomimo narzuconych odgórnie ograniczeń podyktowanych bezpieczeństwem, wymagał zatem ogromnej determinacji ze strony wszystkich pracowników służb społecznych. Najważniejsze w sytuacji kryzysu jest umiejętność szybkiego podejmowania decyzji, jej brak lub podjęcie z opóźnieniem może skutkować utratą zdrowia lub życia osób, które one dotyczą lub daleko idące niepożądane konsekwencje. **Program jest strategicznym dokumentem Gminy Wierzbica mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.** Realizowane w ramach Programu zadania będą koncentrować się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie przywracając jej zdolność do prawidłowego wypełniania ról opiekuńczych i wychowawczych.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Opracowanie Programu oraz jego wdrażanie będzie realizowane w oparciu o następujące przepisy prawne:

- 1) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. 2022 po.447.)
- 2) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2009 r. nr 114, poz. 946.)
- 3) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r.- Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 1359 z późn. zm.)
- 4) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079 i 1561)
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 2268 z późn. zm.)
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 1249 z późn. zm.)
- 7) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 1119 z późn. zm.)
- 8) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 2050 z późn. zm.)
- 9) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. 2020 poz. 1329 z późn. zm.)

10) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 1981 z późn. zm.)

11) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r., poz. 615 z późn. zm.)

12) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity Dz.U. Dz.U. 2021 poz. 2205 z późn. zm.)

13) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz.U. Dz. U. z 2021 r. poz. 2021 z późn. zm.)

14) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 1205) z późn. zm.)

III. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Oprócz niniejszych zadań gmina realizuje zadania zleczone z zakresu administracji rządowej wynikające z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny, zgodnie z wytycznymi przekazywanymi przez wojewodę (art. 177 ustawy).

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Zadaniem ustawowym Gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności. Asystent rodziny zajmuje się pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie.

Zadaniowy i elastyczny czas pracy asystenta rodziny służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Koniec asystentury ustaje wówczas gdy rodzina osiągnie samodzielność i prawidłowo wykonuje funkcje opiekuńczo – wychowawcze.

IV. CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

CEL GŁÓWNY: Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w Gminie Wierzbica, sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

CELE SZCZEGÓŁOWE: Celami szczegółowymi Programu są:

1. zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji bytowej,
2. wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
3. podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny,
4. zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną.

V. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są w szczególności:

1. rodziny, w tym niewydolne wychowawczo, niezaradne życiowo,
2. rodziny żyjące w ubóstwie, w tym dotknięte bezrobociem,
3. rodziny dotknięte przemocą,
4. dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
5. rodziny z problemem długotrwałej choroby i niepełnosprawności.

Program co do zasady skierowany jest do wszystkich rodzin wychowujących dzieci na terenie Gminy Wierzbica, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, nie spełniają podstawowych ról oraz są zagrożonych umieszczeniem dzieci w

pieczy zastępczej. Adresatami Programu są rodziny, którym Sąd ograniczył władzę rodzicielską lub które zostały pozbawione władzy rodzicielskiej, a także tych których dzieci przebywają już w pieczy zastępczej. Odbiorcami Programu są również przedstawiciele instytucji i służb zaangażowanych w realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Jego realizacja polegać będzie na zasadach współdziałania w koalicji z partnerami środowiska lokalnego, tj. instytucjami państwowymi, samorządowymi, służbą zdrowia, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, które specjalizują się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Dzięki wspólnie podejmowanym działaniom dopracowane zostaną odpowiednie warunki i możliwości do wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie. Współpraca tych wszystkich instytucji jest kluczowa i niezbędna do właściwego realizowania programu przez Gminę.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbicy,
- Urząd Gminy w Wierzbicy,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Placówki oświatowe,
- Organizacje pozarządowe.

Partnerzy uczestniczący w realizacji Programu:

- Posterunek Policji w Wierzbicy,
- Sąd Rejonowy w Szydłowcu,
- Kuratorzy Sądowi przy Sądzie Rejonowym w Szydłowcu, III Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu,
- Poradnia psychologiczno – pedagogiczna w Iłży,
- Placówki służby zdrowia,
- Gminny Ośrodek Kultury w Wierzbicy,
- Gminna Biblioteka w Wierzbicy,
- Świetlica „Betania” w Wierzbicy,
- Punkt Konsultacyjny ds. rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych - działającym przy Urzędzie Gminy w Wierzbicy,
- Radni oraz sołtysi,
- Koła Gospodyń Wiejskich działające na terenie Gminy Wierzbica,
- Jednostki OSP z terenu Gminy Wierzbica,
- Parafie/Kościół/Caritas/ Związek Emerytów i Rencistów.

VII. NARZĘDZIA SŁUŻĄCE DO REALIZACJI PROGRAMU

- Grupy wsparcia dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i rodzin, które starają się o odzyskanie opieki nad dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej,
- Warsztaty z zakresu nabywania umiejętności praktycznych dla rodziców, którzy mają problemy w wykonywaniu podstawowych obowiązków domowych: sprzątanie, pranie,

robiecie zakupów, odrabianie lekcji z dziećmi, utrzymanie porządku w domu, utrzymanie higieny osobistej,

- Organizowania spotkań integracyjnych (pikników) dla rodzin z dziećmi zagrożonych wykluczeniem społecznym uzależnione od możliwości finansowych tut. Ośrodka lub możliwości pozyskania środków zewnętrznych na ten cel.
- Przydzielenie asystenta rodziny, zadaniowy czas pracy asystenta,
- Praca socjalna prowadzona w środowiskach zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Współpraca z Gminny Zespołem Interdyscyplinarny,
- Objęcie rodziców i dzieci pomocą psychologiczno- pedagogiczną w szkołach, przedszkolach, poradniach psychologiczno – pedagogicznych,
- Kierowanie do nieodpłatnego poradnictwa prawnego w tut. Ośrodku,
- Kierowanie do nieodpłatnego poradnictwa psychologicznego w tut. Ośrodku,
- Kierowanie do bezpłatnej pomocy terapeutów ds. uzależnień,
- Pomoc finansowa w formie zasiłków, stypendiów,
- Dożywanie dzieci w szkołach.

VIII. PRZEWIDYWANE REZULTATY PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 dla Gminy Wierzbica ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała.

Obszarem do podejmowania działań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025 będzie zatem profilaktyka, wsparcie i przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego i optymalnego funkcjonowania poprzez:

1. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
2. Wspieranie rodzin o niskim statusie materialnym, szczególnie z problemami niepełnosprawności i bezrobocia:
  - aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia,
  - zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich i zagrożonych dysfunkcjami rodzin posiłków w szkole,
  - współorganizowanie i współfinansowanie wypoczynku dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin,
  - udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów, pomoc w zaopatrzenie dzieci i młodzież w artykuły szkolne,
  - współpraca wszystkich instytucji organizacji na terenie Gminy Wierzbica zajmujących się pomocą rodzinie,
  - dostarczenie usług i świadczenie pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych i rodzinom z problemem niepełnosprawności.
3. Wspieranie rodzin zagrożonych, dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach,
4. Wzmocnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodziny:
  - promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci, zwłaszcza w zakresie konstruktywnego spędzania czasu wolnego, edukacji, doboru właściwych metod wychowania, radzenia sobie w kryzysie,
  - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie aktywności rodziny, poprzez działania realizowane w środowisku lokalnym,

-przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród mieszkańców gminy,

-współpraca wszystkich podmiotów pracujących na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny,

- aktywizacja seniorów do życia w środowisku rodzinnym i lokalnym.

5. Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży,

6. Zapewnienie dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi różnych form pomocy:

- rozwój i wzbogacenie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych,

- współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych,

- organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych,

- aktywizacja młodego pokolenia poprzez promowanie idei wolontariatu,

- wspieranie świetlic dla dzieci i młodzieży ze środowisk wymagających wsparcia,

- uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży,

- wspieranie dzieci z rodzin nieposiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień.

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących rezultatów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
- ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka;
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizujących program wspierania rodziny.

IX. MONITORING PROGRAMU

Monitoring realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 dla Gminy Wierzbica będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzbicy, jako koordynatora Programu i jednocześnie instytucji wiodącej przy jego realizacji. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne, o których mowa w art.179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 dla Gminy Wierzbica odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Wierzbica, a także dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł. Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

XI. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 dla Gminy Wierzbica zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z dziećmi. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a samej rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko w takich okolicznościach można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

ISTOTNE POTRZEBY W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZIN NA TERENIE GMINY WIERZBICA

Wobec powyższego istnieje konieczność rozszerzenia pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą domową o specjalistyczne poradnictwo psychologiczne i prawne, organizowanie szkoleń

i warsztatów związanych z funkcjonowaniem rodziny i prowadzeniem gospodarstwa domowego. Poszerzenie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej, osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,

Wsparcie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie z zakresie opieki i wychowania dzieci. Utworzenie grupy wsparcia.

Niezbędna jest stała ewaluacja pracy kadry pomocy społecznej, oświaty, Policji oraz profesjonalne i specjalistyczne szkolenia.

CZYNNIKI STANOWIĄCE PRZESZKODĘ W REALIZACJI USŁUG NA RZECZ RODZINY

- brak sprawnego systemu informacji i komunikacji pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny
- niewystarczająca współpraca instytucji w zakresie wsparcia rodziny,
- niski poziom wykształcenia osób korzystających z pomocy społecznej,
- niskie kwalifikacje osób w wieku aktywności zawodowej,
- niski poziom aktywności zawodowej klientów OPS,
- niski poziom świadomego rodzicielstwa,
- niedostateczne środki finansowe rodzin na zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- brak rodzin wspierających,
- niedostateczna wiedza mieszkańców gminy na temat form wsparcia i instytucji działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie,
- niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej,
- niska motywacja do podjęcia działań zmierzających do zmiany i poprawy sytuacji u osób wymagających wsparcia,
- przerzucenie całkowitej odpowiedzialności za wychowanie dziecka na szkołę lub inne instytucje,
- wyuczona bezradność i roszczeniowość,
- brak nowych lokali mieszkalnych, mała liczba mieszkań socjalnych i brak gminnych mieszkań chronionych,
- bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie,
- ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej,
- zjawisko alkoholizmu,
- zachowania ryzykowne wśród dzieci i młodzieży,
- rynek pracy nieprzystosowany dla potrzeb samotnych matek.

CZYNNIKI SPRZYJAJĄCE REALIZACJI USŁUG NA RZECZ RODZINY

- obowiązujące strategie, programy i akty prawne dla Gminy Wierzbica,
- położenie gminy,

- dobrze funkcjonujący GOPS w Wierzbicy,
- partnerstwa lokalne,
- współpraca instytucji działających na rzecz rodziny,
- dostępność instytucji pomocowych,
- działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- działalność Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej,
- wykształcona i doświadczona kadra pomocy społecznej i oświaty, działająca na rzecz dzieci i rodziny,
- dostęp do poradnictwa specjalistycznego,
- doświadczenie w realizacji programów i projektów skierowanych do rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem,
- oferta profilaktyczno - edukacyjna placówek oświatowych działających na terenie Gminy Wierzbica,
- oferta zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkołę,
- działalność lokalnych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych,
- rozwój wolontariatu,
- oferta programowa Gminnego Ośrodka Kultury skierowana do dzieci i młodzieży,
- rozbudowane zaplecze sportowe,
- działające na terenie Gminy świetlice,
- możliwość korzystania mieszkańców Gminy z Karty Dużej Rodziny
- dobra sytuacja na rynku pracy,
- rozwój innowacyjnych metod wsparcia rodziny w pracy asystenta rodziny oraz pracownika socjalnego – udział w projektach UE,
- ustawiczne szkolenia osób pracujących na rzecz rodziny,
-prospołeczna polityka państwa,
- wykorzystanie potencjału i zasobów organizacji pozarządowych,
- rozwój wolontariatu,
- wzrost zaangażowania społeczności lokalnej w działania na rzecz dziecka i rodziny.

XII. DIAGNOZA RODZIN OBJĘTYCH WSPARCIEM ASYSTENTA RODZINY.

Według definicji wskazanej w art. 6 ust. 14 ustawy o pomocy społecznej rodzina określana jest jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Z analiz danych sprawozdawczych prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbicy wynika, że niezbędna jest praca w zakresie wsparcia rodzin z Gminy Wierzbica na różnych płaszczyznach.

Zadania asystenta rodziny określone są w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do których w szczególności należą:

- opracowanie i realizacja określonego planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- opracowanie we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu
- kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016r. O wsparciu kobiet w ciąży i „Za życiem”;
- prowadzenie dokumentacji, pracy z rodziną,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

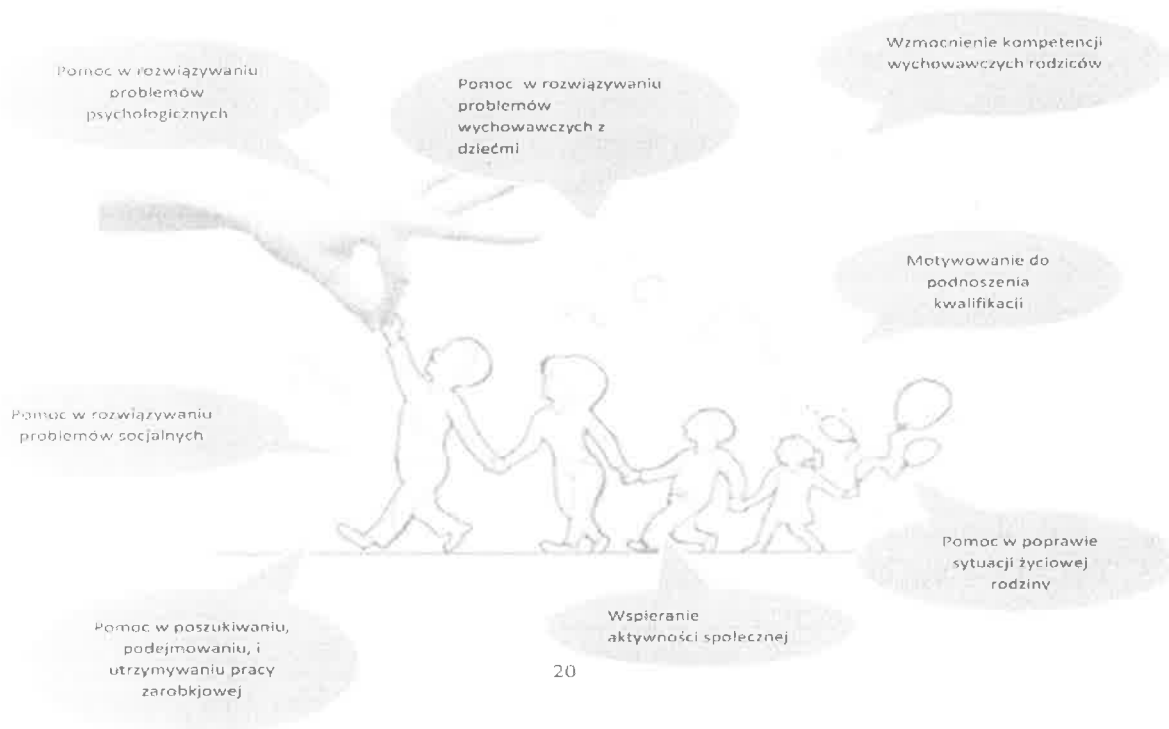
Rolą asystenta rodziny jest podejmowanie konstruktywnych działań w pracy z rodziną za pomocą wszelkich dostępnych środków, przy wykorzystaniu zasobów własnych i instytucji.

Największy sukces asystent może osiągnąć poprzez nawiązanie pozytywnych relacji z członkami rodziny, bo tylko wtedy zdobędzie zaufanie potencjalnego klienta, będzie w stanie wpłynąć na zmianę w postrzeganiu wszelkich trudności i wyzwolić potencjał do działania. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. To niezmiernie ważne, gdyż współpraca odbywa się w środowisku naturalnym danej społeczności, co pozwala na szybsze rozpoznanie problemu i postawienie właściwej diagnozy.

Celem pracy asystenta jest dążenie do osiągnięcia przez rodzinę podstawowego poziomu stabilizacji życiowej, która umożliwi jej prawidłowe wychowywanie dzieci. Priorytetowe zadanie natomiast stanowi zażegnanie kryzysu w rodzinie i niedopuszczenie do czasowego umieszczenia

dzieci w pieczy zastępczej lub umożliwienie jak najszybszego powrotu dziecka do rodziców. Współpraca asystenta z rodziną jest długofalowa. Czas jest tu czynnikiem sprzyjającym i pozwala na wnikliwe rozeznanie środowiska i jego problemów.

Zadania asystenta rodziny zostały zobrazowane na poniższym rysunku.

Najważniejszym zadaniem asystenta rodziny jest dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo dzieci, poszanowanie wszelkich praw i godności dziecka przy jednoczesnym kierowaniu się jego szeroko rozumianym społecznym interesem. W wielu przypadkach zdarza się, że zachowania destrukcyjne rodziców zagrażają zdrowiu lub życiu dzieci przebywających pod ich opieką. W Polsce z oficjalnych policyjnych statystyk wynika, że w 2019 roku ponad 65 tys. kobiet i 12 tys. dzieci padło ofiarami przemocy domowej. W 2020 roku liczba ofiar przemocy nieznacznie spadła do 62,3 tys. Możemy domniemywać, że pandemia spowodowana Covid-19, i zjawisko lock down-u przyczyniły się do wzrostu frustracji, niezadowolenia i eskalacji problemów społecznych, co za tym idzie większej skłonności do stosowania przemocy przez osoby niestabilne emocjonalnie, u których pojawiły się również problemy ekonomiczne. Koniec pandemii i zakończenie lock down-u sprawiły, że zjawisko przemocy domowej straciło na sile.

Rodzice pracuje nad zmianą, gdy dzieci są w pieczy zastępczej krótkoterminowej, ale nie każda rodzina będzie chciała czy potrafiła skorzystać z takiej formy wsparcia. Praca asystenta rodziny powinna być rozumiana jako forma wsparcia, a nie przymusu.

Zgodnie z ustawą asystent rodziny może prowadzić pracę z maksymalnie 15 rodzinami.

Liczba rodzin będąca pod opieką asystenta rodziny winna być uzależniona od trudności wykonywanych zadań oraz kwalifikacji i doświadczenia zawodowego asystenta rodziny.

Państwo nie może zastępować działań poszczególnych osób czy rodzin, które powinny własnymi siłami i środkami zaspokajać potrzeby egzystencjalne. Może natomiast, pomagając wówczas, gdy osoby te nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej w jakiej się znalazły. Misją pracy pracowników pomocy społecznej jest umożliwienie każdemu potrzebującemu pomocy w rozwoju swojego potencjału i zapobieganie dysfunkcjom poprzez promowanie społecznych zmian w celu skutecznego rozwiązywania problemów.

Poniższe tabele ukazują przyczyny występowania trudności opiekuńczo – wychowawczych w rodzinach objętych asystenturą rodziny oraz przedstawiają zakres udzielanej pomocy i podejmowanych działań.

Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny w roku 2020r. (Liczba rodzin podana w skali roku)

Tabela nr 1

Asystentura rodziny w roku 2020	Liczba rodzin
2020	16

Przyczyny współpracy asystentów rodziny z rodzinami w roku 2020r.:

Tabela nr 2

PRZYCZYNY	LICZBA
Uzależnienia	11
Przemoc	7
Trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	15
Zagrożenie niedostosowaniem społecznym małoletnich dzieci	1
Nieppełnosprawność	7
Bezrobocie	6
Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	5

W 15 z 16 rodzin, z którymi współpracowali asystenci rodziny występowały trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej, w siedmiu przemoc, w jednej rodzinie zagrożenie niedostosowaniem społecznym małoletnich dzieci, w 11 uzależnienie od alkoholu oraz w 7 rodzinach występowała niepełnosprawność. Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego występowała w 5 rodzinach, bezrobocie w 6 rodzinach.

Procedura Niebieskiej Karty prowadzona była w 7 rodzinach. W związku z tym, iż w rodzinach prowadzona była procedura Niebieskiej Karty asystenci rodziny w roku 2020r. uczestniczyli w 22 grupach roboczych oraz 3 posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego.

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w roku 2020 z rodzinami, z którymi współpracowali asystenci rodziny

Tabela nr 3

Rok	2020
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej z terenu gminy	8

Wierzbica, z rodzin biologicznych z którymi współpracowali asystenci rodziny	
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej z terenu gminy Wierzbica ogółem	21

W 2020r. gmina pokrywała 10%, 30%, 50% kosztów za pobyt w pieczy zastępczej dla 21 dzieci w rodzinach zastępczych. Udział procentowy ponoszonych kosztów opłat za umieszczenie pieczy zastępczej przez GOPS przedstawia następująca tabela:

Tabela nr 4

Odpłatność GOPS w %	Liczba dzieci
10%	1
30%	10
50%	10
Razem	21

DZIAŁANIA REALIZOWANE PRZEZ ASYSTENTA RODZINY w 2020r.*

Tabela nr 5

Działania asystenta rodziny	Liczba rodzin
Indywidualne konsultacje wychowawcze oraz udzielanie wsparcia dla rodziców mających trudności wychowawcze z dziećmi	15
Motywowanie osób z problemem alkoholowym do podejmowania terapii uzależnień	11
Budowanie poczucia bezpieczeństwa członków rodziny	12
Towarzyszenie i pomoc w sytuacjach kryzysowych	9
Współpraca z pedagogami i wychowawcami w zakresie monitorowania absencji i realizowania obowiązku nauki	10
Przedstawienie ofert pracy, kursów i szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji	12
Pomoc w sporządzaniu pism urzędowych	11
Kierowanie podopiecznych do specjalistów:	
Psycholog	12
Prawnik	7
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej członków rodzin, ustalenie wizyt u lekarzy	16
Nauka racjonalnego gospodarowania budżetem domowym	16
Pomoc w rozwijaniu umiejętności dotyczących uporządkowania mieszkania i obejścia	16
Pomoc w poprawie relacji w rodzinie oraz z	16

najbliższymi sąsiadami	
Nauka stosowania odpowiednich metod wychowawczych	15
Pomoc w przywróceniu władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi	4
Nauka przygotowywania posiłków	12
Uzyskanie przez podopiecznych orzeczenia o niepełnosprawności	4
Pomoc w uzyskaniu dofinansowania na zakup butów ortopedycznych	1
Pomoc w uzyskaniu zwrotu kosztów z ubezpieczenia mienia	1
Współpraca z pełnomocnikiem klientki reprezentującym ją w Sądzie	1
Przypominanie o stawianiu się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wierzbicy	13
Motywowanie do podjęcia zatrudnienia	14
Pomoc w otrzymaniu dodatku dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji	1
Zgłoszenie dzieci do projektu „Pogodne lato”	4
Złożenie zeznań na Policji w sprawie rodzin	2
Złożenie zeznań w Sądzie w sprawie rodzin	4
Pomoc rodzinom w pozyskaniu odzieży, mebli, zabawek	3
Motywowanie osób do skierowania na leczenie odwykowe	8
Podjęcie leczenia przez członków rodziny	2
Nawiązanie współpracy z agencją pracy Randstadt w Radomiu	1
Zakończenie współpracy z rodzinami	2
Dyżury telefoniczne	39 razy
Zgłoszenia telefoniczne po godzinach pracy	21 razy
Udział w szkoleniach zawodowych	6

*Należy nadmienić, że jedna rodzina może zostać objęta kilkoma działaniami pomocowymi, w związku z tym rodziny powtarzają się.

Pisma sporządzone przez asystentów rodziny w 2020r.

Tabela nr 6

Rodzaj pisma	Ilość
Wniosek o udostępnienie danych osobowych do szkół	53
Pisma/sprawozdania skierowane do Sądu Rejonowego w Szydłowcu, Prokuratury/Kuratorów Sądowych	26

Pisma skierowane do Caritas Diecezji Radomskiej, Domu Matki i Dziecka w Jasięcu Iłżeckim Dolnym	36
Plany pracy	27
Pisma dotyczące rodzin do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu	8
Wniosek o udostępnienie danych do Komendy Miejskiej w Radomiu	2
Pisma dotyczące rodzin na Posterunek Policji w Wierzbicy	21
Pisma do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	18
Notatki służbowe	1717
Diagnoza	3
Półroczna ocena okresowa z pracy z rodzinami	22
Ocena końcowa pracy asystenta rodziny z rodziną	2
Podpisanie zgody z członkami rodziny na współpracę z asystentem rodziny	3
Pisma do rodzin	5
Pisma do szkół	12
Sprawozdania z pracy zdalnej	26
Przygotowanie całościowego sprawozdania z asystentury za 2019r.	1
Opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wierzbica- Dział Pomocy Społecznej w gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wierzbicy	1
Prowadzenie miesięcznych karty pracy asystenta rodziny	24

Z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzbicy korzystają mieszkańcy następujących wsi: Błędów, Dąbrówka Warszawska, Łączany, Podgórkki, Polany, Polany Kolonia, Pomorzany, Pomorzany Kolonia, Ruda Wielka, Rzeczków, Stanisławów, Suliszka, Wierzbica, Wierzbica Kolonia, Wierzbica Osiedle, Zalesice, Zalesice Kolonia.

Liczba mieszkańców Gminy Wierzbica w dniu 31.12.2020 roku wynosiła łącznie 9 645 osób w tym 4884 mężczyzn i 4761 kobiet (dane z Referatu Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy w Wierzbicy).

Liczba mieszkańców Gminy Wierzbica na dzień 31.12.2021 roku wynosiła łącznie 9 551 osób w tym 4859 mężczyzn i 4692 kobiet (dane z Referatu Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy w Wierzbicy).

Powody przyznania pomocy w 2020r.

Tabela nr 7

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
---------------------------------	---------------	-------------------------

Ubóstwo	42	80
Bezdomność	4	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	28	146
Przemoc w rodzinie	2	2
Bezrobocie	127	294
Niepełnosprawność	74	140
Długotrwała lub ciężka choroba	76	159
Bezradność w sprawach opiekuńczo -wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	15	57
W tym:	11	36
Rodziny niepełne		
Rodziny wielodzietne	4	26
Alkoholizm	15	29
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	4
Zdarzenie losowe	2	7
Sytuacja kryzysowa	1	1

Najczęstszymi powodami udzielenia pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej były: bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba i ubóstwo. Z uwagi na wskaźnik bezrobocia niezbędne jest podejmowanie działań ukierunkowanych na zwiększenie szans znalezieniu zatrudnienia przez osoby borykające się z problemem bezrobocia, nieaktywnych zawodowo, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Poważnym powodem ubóstwa w Gminie jest również niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba. Ubóstwo jest zjawiskiem bardzo negatywnym, które oddziałuje na jakość i poziom życia, a co przekłada się na zadowolenie społeczne.

Można wyróżnić wiele przyczyn i rodzajów ubóstwa – dużą bierność, pasywność, która powala na utrzymywanie się wyłącznie ze środków pomocy społecznej, bez refleksji o podjęciu próby poprawy własnego losu. Warto podkreślić, że zjawiskiem bezrobocia z wyżej wspomnianą postawą związane są często patologie społeczne jak alkoholizm.

W większości przypadków podstawą do udzielania pomocy było wystąpienie równocześnie kilka przesłanek.

***

Liczba rodzin objętych wparciem asystenta rodziny w roku 2021r. (Liczba rodzin podana w skali roku)

Tabela nr 8

Asystentura rodziny w roku 2020	Liczba rodzin
2021	18

Przyczyny współpracy asystenta rodziny z rodzinami w roku 2021r.:

Tabela nr 9

PRZYCZYNY	LICZBA
Uzależnienia	11
Przemoc	5
Trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	17
Zagrożenie niedostosowaniem społecznym małoletnich dzieci	1
Niepelnosprawność	11
Bezrobocie	9
Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	4

W 17 z 18 rodzin, z którymi współpracowali asystenci rodziny występowały trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej, w pięciu przemoc, w jednej rodzinie zagrożenie niedostosowaniem społecznym małoletnich dzieci, w 11 uzależnienie od alkoholu oraz w 11 rodzinach występowała niepelnosprawność. Procedura Niebieskiej Karty prowadzona była w 5 rodzinach. Bezrobocie wystąpiło w 9 rodzinach, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego w 4 rodzinach.

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w roku 2021 z rodzinami, z którymi współpracował asystent rodziny oraz liczba dzieci ogółem.

Tabela nr 10

Rok	2021
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej z terenu gminy Wierzbica z rodzin biologicznych, z którymi współpracowali asystenci rodziny	7
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej z terenu gminy Wierzbica ogółem	20

W 2021 r. w pieczy zastępczej przebywało 20 dzieci. Poszczególne liczby umieszczonych dzieci w rodzinach czy placówkach w ciągu roku przedstawia się następująco:

- Styczeń 2021 – 20 dzieci
- Luty 2021 – 20 dzieci
- Marzec 2021 – 20 dzieci
- Kwiecień 2021 – 20 dzieci
- Maj 2021 – 20 dzieci
- Czerwiec 2021 – 20 dzieci
- Lipiec 2021 – 20 dzieci
- Sierpień 2021 – 20 dzieci

- Wrzesień 2021– 20 dzieci
- Październik 2021 – 20 dzieci
- Listopad 2021 – 19 dzieci
- Grudzień 2021- 19 dzieci.

DZIAŁANIA REALIZOWANE PRZEZ ASYSTENTA RODZINY w 2021r.*

Tabela nr 11

Działania asystenta rodziny	Liczba rodzin
Indywidualne konsultacje wychowawcze oraz udzielanie wsparcia dla rodziców mających trudności wychowawcze z dziećmi	17
Motywowanie osób z problemem alkoholowym do podejmowania terapii uzależnień	11
Budowanie poczucia bezpieczeństwa członków rodziny	15
Towarzyszenie i pomoc w sytuacjach kryzysowych	8
Współpraca z pedagogami i wychowawcami w zakresie monitorowania absencji i realizowania obowiązku nauki	11
Przedstawienie ofert pracy, kursów i szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji	8
Pomoc w sporządzaniu pism urzędowych	15
Kierowanie podopiecznych do specjalistów: Psycholog	12
Prawnik	7
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej członków rodzin, ustalenie wizyt u lekarzy	17
Nauka racjonalnego gospodarowania budżetem domowym	17
Pomoc w rozwijaniu umiejętności dotyczących uporządkowania mieszkania i obejścia	16
Pomoc w poprawie relacji w rodzinie oraz z najbliższymi sąsiadami	15
Nauka stosowania odpowiednich metod wychowawczych	17
Pomoc w przywróceniu władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi	13
Nauka przygotowywania posiłków	8
Uzyskanie przez podopiecznych orzeczenia o niepełnosprawności	5
Pomoc w uzyskaniu dofinansowania na zakup butów ortopedycznych	1
Pomoc w uzyskaniu zwrotu kosztów z ubezpieczenia mienia	1

Współpraca z pełnomocnikiem klientki reprezentującym ją w Sądzie	1
Przypominanie o stawianiu się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wierzbicy	9
Motywowanie do podjęcia zatrudnienia	13
Pomoc w otrzymaniu dodatku dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji	1
Złożenie zeznań na Policji w sprawie rodzin	4
Złożenie zeznań w Sądzie w sprawie rodzin	9
Zgłoszenie rodzin do programu „Szlachetna Paczka”	12
Pomoc rodzinom w pozyskaniu odzieży, mebli, zabawek	7
Motywowanie osób do skierowania na leczenie odwykowe	11
Podjęcie leczenia przez członków rodziny	2
Nawiązanie współpracy z agencją pracy Randstadt w Radomiu	1
Zakończenie współpracy z rodzinami	3
Dyżury telefoniczne po godzinach pracy	12 razy
Zgłoszenia telefoniczne po godzinach pracy	6 razy
Udział w szkoleniach zawodowych	1

*Należy nadmienić, że jedna rodzina może zostać objęta kilkoma działaniami pomocowymi, w związku z tym rodziny powtarzają się.

Pisma sporządzone przez asystentów rodziny w 2021r.

Tabela nr 12

Rodzaj pisma	Ilość
Wniosek o udostępnienie danych osobowych do szkół (opinie szkolne o dziecku)	74
Pisma/sprawozdania skierowane do Sądu Rejonowego w Szydłowcu, Prokuratury/Kuratorów Sądowych	32
Pisma skierowane do Caritas Diecezji radomskiej, Domu Matki i Dziecka w Jasięcu Hłzeckim Dolnym	17
Plany pracy z rodziną w kryzysie	31
Pisma dotyczące rodzin do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu	2
Pisma dotyczące rodzin na Posterunek Policji w Wierzbicy	21
Pisma do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	17
Notatki służbowe	1875
Diagnoza	5

Półroczna ocena okresowa z pracy z rodzinami	28
Ocena końcowa pracy asystenta rodziny z rodziną	4
Podpisanie zgody z członkami rodziny na współpracę z asystentem rodziny	5
Pisma do rodzin	10
Pisma do szkół	39
Sprawozdania z pracy zdalnej	24
Przygotowanie rocznego sprawozdania z asystentury za 2019r.	1
Pisma do Poradni Psychologiczno-pedagogicznej w Iłży	1
Pisma do Urzędu Stanu Cywilnego w Wierzbicy	1
Prowadzenie miesięcznych kart pracy asystenta rodziny	107
Pisma do sponsorów na Święta Bożego Narodzenia	16
Karty na Święta Bożego Narodzenia, Wielkanocne oraz Dzień Mężczyzny	3
Sporządzanie protokołów z Posiedzeń Komisji Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych GOPS w Wierzbicy	40

Program Za życiem.

Program Za życiem ma na celu udzielenie wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Jednym z elementów Programu Za Życiem jest jednorazowe świadczenie pieniężne z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 4 000 zł. Świadczenie to przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

W GOPS w 2021 roku przyznano 1 świadczenie na kwotę 4 000,00 zł. Rodzina, która otrzymała w/w świadczenie nie korzystała z usług asystenta rodziny, mimo, iż istnieje taka możliwość zgodnie z ustawą Za życiem.

Zgodnie z zadaniami asystenta rodziny na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystenci rodziny opracowywali oraz realizowali plany pracy z rodzinami, które były konstruowane podczas wizyt w środowisku rodzinnym i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Sporządzenie planu pracy poprzedzała diagnoza rodziny dokonana przez zespół przedstawicieli instytucji współpracujących z rodziną.

Plan podpisywany był przez asystenta rodziny, pracownika socjalnego i dorosłych członków rodziny. Asystenci rodziny współpracowali z rodzinami biologicznymi, których dzieci przebywały w pieczy zastępczej. W ramach tej współpracy uczestniczyli m.in. przy opracowaniu planów pracy oraz pozostawała w stałym kontakcie z wychowawcą w Placówce. W cyklicznych spotkaniach dotyczących oceny sytuacji dzieci, organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu oraz Dom Matki i Dziecka w Jasięcu Iłżeckim uczestniczyli również pracownicy

socjalni. Asystenci rodziny współpracując z rodzicami motywowali do poprawy funkcjonowania rodziny, aby umożliwić powrót dzieci do rodzin biologicznych.

W żadnej z rodzin na terenie Gminy Wierzbica Sąd Rodzinny w roku 2020r. oraz 2021r. nie wydał pozytywnej decyzji o powrocie dzieci do domu rodzinnego i zalecał dalszą pracę z rodziną. W 2022r. w dwóch rodzinach dzieci powróciły z pieczy zastępczej do rodziców biologicznych: 1-rwsza rodzina – 1 dziecko, 2-ga rodzina – 7 dzieci

Asystenci rodziny podejmowali z rodzinami działania w zakresie racjonalnego gospodarowania budżetem domowym, ustalali z rodzinami hierarchię potrzeb, listę zakupów. Pomagali planować wydatki, tak, aby nie dopuścić do zadłużenia, zwłaszcza w opłatach mieszkaniowych (przypominali o terminach opłat). Udzielali instruktażu efektywnego sprzątania, prania odzieży i zabawek. Ustalali, z poszczególnymi członkami rodziny, harmonogram obowiązków domowych, przeprowadzali treningi gotowania tanich i smacznych posiłków. Motywowali do przeprowadzenia drobnych prac remontowych - malowanie mieszkania i usunięcie niepotrzebnych rzeczy. Przeprowadzali rozmowy z rodzicami i dziećmi na temat higieny osobistej i bezpieczeństwa w domu, organizowali pomoc rzeczową ubrania, meble.

W porozumieniu z pracownikami socjalnymi asystenci rodziny zachęcali rodziny do korzystania z dostępnych form pomocy materialnej i rzeczowej. Przypominali o terminach składania wniosków o świadczenia rodzinne, wychowawcze, świadczenie „Dobry start”, zasiłek pielęgnacyjny, pomagali wypełniać w/w wnioski. Wnioskowali o pomoc w ramach akcji pomocowej „Szlachetna paczka”. Informowali o możliwości skorzystania z pomocy żywnościowej w ramach Programu POPŻ. Pomagali również w pozyskiwaniu odzieży, zabawek, artykułów papierniczych, mebli i sprzętów gospodarstwa domowego.

W miarę swoich możliwości asystenci rodziny udzielali pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych poprzez pomoc w odreagowaniu emocji, rozmowy wspierające, wysłuchanie członków rodziny, co do ich wzajemnych oczekiwań. W sytuacji, kiedy rodzina wymagała pomocy specjalistycznej, kierowali do psychologa przyjmującego w GOPS, do Stowarzyszenia „Hojne Serca” w Radomiu oraz do Poradni Psychologiczno-pedagogicznej w Ilży. Asystenci uczestniczyli również w spotkaniach z psychologiem. Wspierali rodziny w sytuacjach śmierci najbliższych członków rodziny, pomagali załatwić formalności i sprawy urzędowe. Pomagali w walce z uzależnieniem podopiecznych, motywowali do podejmowania leczenia odwykowego i podjęcia terapii. Współpracowali z terapeutami w punkcie konsultacyjnym w Urzędzie Gminy w Wierzbicy.

Asystenci rodziny byli w stałym kontakcie ze szkołami, do których uczęszczają dzieci z rodzin objętych ich wsparciem. Na bieżąco reagowali na sytuacje problemowe, które pojawiły się na terenie szkoły, starali się w to zaangażować rodziców. Uczyli ich właściwych metod wychowawczych, i motywowali do zacieśniania więzi rodzinnych i poprawy relacji z dziećmi. Zachęcali do korzystania z pomocy psychologa i pedagoga. Organizowali konsultacje wychowawcze dla rodziców.

Asystenci rodziny zachęcali i motywowali bezrobotnych członków rodzin do aktywnego poszukiwania pracy, zarejestrowania się w urzędzie pracy, przypominali o terminach zgłaszania gotowości do podjęcia pracy, wyszukiwali ofert pracy oraz stażu, pomagali w wyrobieniu tzw. książeczki sanepidowskiej, pomagała w pisaniu CV, towarzyszyli przy składaniu CV u potencjalnych pracodawców. Nawiązali współpracę z agencją pracy Randstad w Radomiu, towarzyszyli podczas wizyt lekarskich.

Asystenci rodziny przekazywali rodzicom informacje dotyczące właściwych zachowań wobec dzieci oraz wzmacniania właściwych wzorców wychowawczych. Ponadto, w szkołach i przedszkolach, przy okazji cyklicznych zebrań/wywiadówek, prowadzone były pogadanki

i szkolenia mające na celu wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Asystenci zachęcali rodziców do udziału w tych spotkaniach.

Zajęcia psychoedukacyjne na terenie Gminy Wierzbica realizowane są przez placówki oświatowe, tj. szkoły, przedszkola, a także przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Ilży.

Asystenci również motywowali członków rodziny do udziału w takich zajęciach. W pracy z rodzinami asystenci rodziny prowadzili indywidualne konsultacje wychowawcze, które polegały przede wszystkim na rozmowach z rodzicami i dziećmi, motywowaniu do wprowadzania zmian w tym zakresie. Rozmowy wychowawcze prowadzone były ze wszystkimi członkami rodziny, dotyczyły konkretnych sytuacji, np. problemów szkolnych, uzależnienia od alkoholu, od gier komputerowych oraz Internetu, sięgania po używki, spędzania czasu wolnego poza domem. Dzieci motywowane były do systematycznego uczęszczania do szkoły/ realizowania zdalnej nauki i odrabiania zadań domowych, poprawy ocen, korzystania z zajęć wyrównawczych oraz sportowych na terenie szkoły. Rodzicom zwracano uwagę na język, jakim się posługują w obecności dzieci, doradzano jak reagować na agresję, aby jej nie potęgować, jak rozwiązywać konflikty pomiędzy dziećmi. Podawano pomysły na wspólne spędzanie wolnego czasu.

W ramach swoich obowiązków służbowych asystenci rodziny współpracowali ze szkołami, przedszkolami (dyrektorami, wychowawcami, pedagogami), Domem Matki i Dziecka w Jasińcu Ilżeckim Dolnym, Ośrodkiem Zdrowia w Wierzbicy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu oraz Białobrzegach, z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Chlewiskach, Powiatowym Urzędem Pracy w Radomiu Filia w Wierzbicy, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Ilży, psychologiem w GOPS, Posterunkiem Policji w Wierzbicy, kuratorami sądowymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Leczenia Uzależnień w Radomiu, Szpitalem ul. Krychnowicka w Radomiu, terapeutami przyjmującymi w Puncie Konsultacyjnym w Urzędzie Gminy w Wierzbicy, agencją pracy Randstad w Radomiu.

Praca asystentów rodziny w czasie pandemii COVID – 19.

W związku z ogłoszeniem stanu pandemii w miesiącu marcu 2020r. znacznie zostały ograniczone wyjścia pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzbicy w środowisko. Kontakt z rodzinami odbywał się telefonicznie lub w trakcie wizyt podopiecznych w Urzędzie Gminy w Wierzbicy, nie zawsze jednak była możliwość udzielenia pomocy zdalnie i asystenci rodziny z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego udawali się do rodzin, na Policję, do Sądu, do szkół.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzbicy od momentu ogłoszenia pandemii pełnili naprzemiennie dyżury telefoniczne po godzinach pracy, również w weekendy, mając do dyspozycji dwa służbowe telefony komórkowe. Z dyżurów sporządzane były notatki służbowe.

W okresie od 26 października 2020r. asystenci rodziny przez 26 dni zgodnie z zarządzeniem Kierownika GOPS wykonywali pracę zdalną przebywając w domu, asystenci mieli do dyspozycji telefon służbowy. Za każdym razem asystenci składali pisemne sprawozdania z działań realizowanych w czasie pracy zdalnej łącznie 26 sprawozdań.

Decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej w roku 2020r i 2021 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbicy otrzymał środki na wypłatę asystentom rodziny jednorazowych dodatków za pracę z rodzinami w czasie pandemii COVID -19.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wymusza inne spojrzenie na rodzinę przeżywającą problemy opiekuńczo-wychowawcze i nakłada nowe obowiązki na gminę. Szczególny nacisk ustawodawca kładzie na rolę zapobiegawczą opuszczania przez dziecko swojego środowiska rodzinnego. Zakłada również wsparcie rodzin zastępczych, szczególnie niezawodowych

w prawidłowym wypełnianiu tych funkcji. Nowe zadania i zmienione regulacje prawne dla służb pomocowych są dużym wyzwaniem. Zgromadzone doświadczenia stanowią bazę dla doskonalenia form pracy z rodziną niewydolną wychowawczo oraz budowania systemu wsparcia rodziny w Gminie Wierzbica.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mają zapewnione wsparcie w rozwiązywaniu bieżących problemów ze strony pracowników socjalnych i asystentów rodziny. Mają również dostęp do poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego oraz terapii uzależnień, dzięki zatrudnieniu psychologa w ramach budżetu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który dostępny jest w siedzibie Urzędu Gminy raz w tygodniu, a także w razie potrzeby w miejscu zamieszkania rodziny bądź telefonicznie. Dzieci i młodzież w wieku szkolnym otrzymują wsparcie pedagogiczne w szkole. Pomoc specjalistów (pedagog, psycholog, logopeda) mieszkańcy gminy mogą również uzyskać w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Iłży. Dodatkowo na terenie gminy funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym, w którym świadczona jest bezpłatna pomoc terapeutyczna oraz poradnictwo psychologiczne. W ww. punkcie oraz u psychologa świadczącego swe usługi w Ośrodku, mieszkańcy gminy mogą także uzyskać wsparcie terapeutyczne w zakresie rozwiązywania problemów funkcjonowania rodziny, w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Bezpłatna pomoc prawna udzielana była w Urzędzie Gminy w Wierzbicy oraz w Starostwie Powiatowym w Radomiu.

Na terenie Gminy Wierzbica funkcjonuje świetlica socjoterapeutyczna „Betania” dla dzieci i młodzieży. Dzieci i młodzież korzystają również z zajęć świetlicowych, które prowadzone we wszystkich szkołach (odrabianie prac domowych, gry, zabawy).

Monitoring dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, prowadzony jest przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny, w ramach bieżącej pracy. Pracownicy socjalni będąc w terenie u rodzin korzystających ze świadczeń GOPS, zwracają szczególną uwagę na dzieci -warunki do nauki i zabawy, czystość, zachowanie, posiłki, zdrowie itp. W razie wątpliwości nawiązują kontakt ze szkołą, przedszkolem, przychodnią zdrowia oraz krewnymi, w celu sprawdzenia aktualnej sytuacji dziecka i podjęcia dalszych działań zaradczych, w tym interdyscyplinarnych. Monitoring prowadzą również pedagodzy, nauczyciele, wychowawcy w szkołach oraz lekarze i pielęgniarki.

Pomoc udzielana mieszkańcom Gminy Wierzbica przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbicy w 2021r.

Z pomocy GOPS w Wierzbicy korzystają mieszkańcy następujących wsi: Błędów, Dąbrówka Warszawska, Łączany, Podgórkki, Polany, Polany Kolonia, Pomorzany, Pomorzany Kolonia, Ruda Wielka, Rzeczków, Stanisławów, Suliszka, Wierzbica, Wierzbica Kolonia, Wierzbica Osiedle, Zalesice, Zalesice Kolonia. Liczba mieszkańców Gminy Wierzbica na dzień 31.12.2021 roku wynosiła łącznie 9 551 osób w tym 4859 mężczyzn i 4692 kobiet (dane z Referatu Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy w Wierzbicy).

Łącznie ze wszystkich form pomocy społecznej świadczonych przez GOPS w 2021 roku wynikających z ustawy o pomocy społecznej bez względu na źródło finansowania skorzystało 431 osób w 265 rodzinach.

Powody udzielanej pomocy w 2021r.

Tabela 13.

Powód trudnej sytuacji	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
-------------------------------	----------------------	--------------------------------

życiowej		
Ubóstwo	42	59
Bezdomność	3	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	31	146
Przemoc w rodzinie	1	1
Bezrobocie	121	267
Niepełnosprawność	71	137
Długotrwała lub ciężka choroba	68	144
Bezradność w sprawach opiekuńczo -wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	15	49
W tym:	11	32
Rodziny niepełne		
Rodziny wielodzietne	3	20
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	1	4
Alkoholizm	10	15
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	5	5
Zdarzenie losowe	2	7
Sytuacja kryzysowa	1	1

Najczęstszym powodem przyznawanej pomocy przez GOPS w 2021 r było bezrobocie, niepełnosprawność długotrwała lub ciężka choroba oraz ubóstwo.

W 2022r. do dnia 30.11.2022r. asystenci rodziny współpracowali łącznie z 25 rodzinami. W porównaniu z latami 2020-2021 zauważalny jest duży wzrost rodzin wymagających wsparcia ze strony asystentów rodziny. Z 25 rodzin, z którymi współpracowali asystenci rodziny 3 zostały zobowiązane przez Sąd Rejonowy w Szydłowiec III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Szydłowiec. Istotny jest fakt, iż rodziny te były już objęte wsparciem asystenta przed wydaniem postanowienia Sądu po uprzednim wniosku sporządzonym przez pracowników socjalnych, którzy widzieli potrzebę podjęcia współpracy z rodzinami.

Asystenci rodziny do dnia 30.11.2022r. zakończyli współpracę z 8 rodzinami. Zakończenie współpracy wynikało m.in. poprzez osiągnięcie celu głównego zawartego w planie pracy, jednocześnie świadczy to o usamodzielnieniu się rodzin. Kolejnymi powodami było osiągnięcie pełnoletności przez dzieci, rezygnacja przez rodziny ze współpracy oraz zmiana miejsca zamieszkania rodzin.

Asystenci do dnia 30.11.2022r. prowadzili monitoring w czterech rodzinach.

Tabela nr 14. Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny w 2022r. (dane na dzień 30.11.2022r.)

ROK	LICZBA RODZIN
-----	---------------

Przyczyny podjęcia współpracy z rodzinami w 2022r. powielały się z ubiegłymi latami.

W rodzinach występowały uzależnienia, przemoc, trudności opiekuńczo-wychowawcze, niepełnosprawność, bezrobocie oraz bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Tabela nr 15. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w 2022r. (dane na dzień 30.11.2022r.)

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej ogółem w skali roku	24
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, z których rodzicami współpracowali asystenci rodziny	13

W miesiącu wrześniu 2022r. z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych powróciło 8 dzieci. Dzięki pracy pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzbicy oraz chęci współpracy rodzin biologicznych dzieci mogły powrócić do rodziców, co wiąże się również z dużą oszczędnością środków finansowych Urzędu Gminy w Wierzbicy.

W 2022r. asystenci rodziny podejmowali szereg działań na rzecz wsparcia rodzin m.in. udzielali wskazówek oraz wsparcia dla rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze, motywowali do podjęcia leczenia odwykowego, dzięki czemu dwóm osobom udało się ukończyć całą 6 tygodniową terapię. Asystenci budowali poczucie bezpieczeństwa rodziny, towarzyszyli w sytuacjach kryzysowych, pomagali w przezwyciężeniu pojawiających się problemów. Przedstawiali oferty pracy, sporządzali CV z podopiecznymi oraz motywowali do podjęcia zatrudnienia, pomagali sporządzać pisma urzędowe, kierowali podopiecznych do specjalistów tj. psychologa, prawnika, lekarzy oraz do Stowarzyszenia Hojne Serce w Radomiu zajmującego się pomocą ofiarom przemocy. Asystenci monitorowali sytuację zdrowotną, finansową oraz szkolną rodzin. Towarzyszyli w wizytach u lekarzy, wraz z psychologiem udawali się do miejsca zamieszkania rodzin objętych asystenturą rodziny, pomagali w ustaleniu spotkań rodziców biologicznych z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej. Współpracowali z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, pedagogami, wychowawcami ze szkół, do których uczęszczają dzieci, z policją oraz kuratorami. Asystenci składali zeznania w charakterze świadka w Sądzie Rejonowym w Szydłowcu, sporządzali pisma m.in. do sądu, prokuratory, na policję. W 2022r. dwukrotnie miały miejsce sytuacje, kiedy osoby informowały asystentów rodziny o zamiarze popełnienia samobójstwa. W związku z tym niezwłocznie zostali poinformowani funkcjonariusze policji oraz pogotowie ratunkowe. W jednym przypadku asystent rodziny wraz z pracownikiem socjalnym uczestniczył w poszukiwaniach osoby informującej o w/w zamiarze. Obie osoby udało się uchronić przed niebezpieczeństwem utraty życia, zostali umieszczeni w Samodzielnym wojewódzki Publicznym Zespole Zakładów Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej w Radomiu, ul. Krychnowicka 1. gdzie przebywali przez dłuższy czas. Asystenci w 2022r. pomagali również w pozyskaniu dla rodzin mieszkania, sprzętu AGD, mebli, artykułów chemicznych, spożywczych, odzieży, artykułów szkolnych oraz budowlanych. Asystenci pozyskali również darczyńców, którzy zadeklarowali chęć pomocy rodzinom z terenu Gminy Wierzbica, uczęszczali z rodzinami na spotkania z terapeutami ds. uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym w Urzędzie Gminy w Wierzbicy. Towarzyszyli w wizytach u lekarzy psychiatrów co wiązało się z wykonywaniem obowiązków zawodowych poza terenem Gminy Wierzbica.

Każde wykonane zadanie przez asystentów rodziny zostało udokumentowane m.in. w kartach pracy, notatkach służbowych oraz książce wyjść służbowych.

Sporządzili: asystenci rodziny: Anna Kawalec i Patrycja Siwak, pod nadzorem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzbicy Piotra Pyrki.

Przewodniczący
Rady Gminy
Karol Lech

